

дітей стикалися в Інтернеті з порнографією, а 65% шукали її цілеспрямовано. Інтерес до «полунички» призвів до того, що 44% неповнолітніх користувачів Інтернету хоча б раз піддавалися сексуальним домаганням в Мережі. Ці дані не здадуться настільки дивовижними, якщо мати на увазі, що половина дітей виходять в Інтернет без всякого контролю з боку батьків або педагогів. Більш того, як показують опитування, більшість з них настільки довірливі, що готові надати «віртуальному другу» в Інтернеті свої особисті дані (аж до пін-кодів кредиток батьків).

Проблема протидії комп'ютерній злочинності – це комплексна проблема. Сьогодні закони повинні відповідати вимогам, що пред'являються сучасним рівнем розвитку технологій. З цією метою необхідно проводити цілеспрямовану роботу по гармонізації і вдосконаленню законодавства, що регулює поширення інформації в телекомунікаційних мережах. Одним з пріоритетним напрямком є також організація взаємодії і координації зусиль правоохоронних органів, спецслужб, судової системи, забезпечення їх необхідною матеріально-технічною базою.

ЗНЯТТЯ ІНФОРМАЦІЇ З КАНАЛІВ ЗВ'ЯЗКУ: ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ

рядовий міліції, курсант 3-го курсу навчально-наукового інституту підготовки кадрів кримінальної міліції НАВС

Скульська Олена Віталіївна

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, старший викладач кафедри оперативно-розшукової діяльності та спеціальної техніки навчально-наукового інституту підготовки кадрів кримінальної міліції НАВС **Шевчук О.Ю.**

Доведено, що у більшості європейських країн до середини 60-х років ХХ століття основою для зняття інформації з каналів зв'язку було звичаєве право. Лише після того, як Європейський суд з прав людини визнавав чинне законодавство країни з питань зняття інформації таким, що не відповідає вимогам Конвенції із захисту прав людини, парламенти приводили законодавство країни у відповідність вимогам Європейського суду.

Зняття інформації з каналів зв'язку як оперативно-розшуковий захід передбачає контроль і одночасну фіксацію інформації, що передається каналами зв'язку з метою виявлення даних про

злочинну діяльність особи, яка може швидко змінюватися і потребує оперативного втручання з боку правоохоронних органів.

Кожній людині має бути забезпечена можливість користуватися основними правами та свободами. Держава зобов'язана гарантувати реальне здійснення цих прав і свобод усіма доступними їй засобами.

Якщо особа веде законослухняний спосіб життя, то вона вправі розраховувати на абсолютне забезпечення зазначеної таємниці. Лише тоді, коли органам кримінального переслідування стане відомо про те, що конкретні особи під час листування, телефонних розмов, телеграфних повідомлень можуть передати інформацію щодо обставин злочину, по якому триває розслідування, або ж про підготовку до вчинення злочину, то вони вправі за рішенням суду встановити підслуховування телефонних розмов, а також здійснити огляд телеграфних повідомлень, листів, бандеролей, посилок тощо.

Але ці винятки можуть мати місце лише за обставин, коли органи розслідування доведуть суду, що іншими засобами одержати зазначену інформацію неможливо.

Законопроект про моніторинг комунікацій передбачає надмірні повноваження СБУ, перекладає фінансовий тягар по впровадженню системи моніторингу на провайдерів, не дає ясні і чіткі правові підстави для проведення моніторингу і не містить надійних гарантій проти зловживань. У цілому законопроект здатний викликати порушення прав людини й основних свобод і насамперед права на приватність. Тому доцільно розробити цей законопроект заново з урахуванням норм законопроекту про захист персональних даних.

Безумовно, роботи зазначених науковців складають суттєве підґрунтя дослідження проблем, пов'язаних з проведенням оперативно-розшукових заходів, що тимчасово обмежують конституційні права громадян. Проте, на сьогодні ряд питань все ще залишаються невирешеними. Зокрема, існує неузгодженість законодавства в частині судового контролю та прокурорського нагляду за проведенням вказаних заходів та інші питання. Це і зумовило актуальність дослідження зазначеної проблеми.

Конспіративна та закрита від громадськості ОРД являє собою сферу підвищеного ризику обмеження прав та свобод громадян, адже можливості соціального контролю за нею обмежені. Саме тому, можливість безпідставного обмеження прав громадян у ОРД має бути зведена до мінімуму, шляхом злагоженості контролюючих та наглядових інстанцій та чіткої регламентації порядку підготовки та проведення ОРЗ, що тимчасово обмежують конституційні права громадян.

Необхідність судового контролю, прийнятого за основу в більшості демократичних держав, полягає у тому, що такий контроль забезпечує великий ступінь неупередженості, що досягається шляхом поділу функцій кримінального переслідування і вирішення процесуальної суперечки. Проте, для реалізації даного положення, необхідно щоб норми закону відповідали усім вимогам і містили конкретні вказівки, для запобігання неоднозначному та суб'єктивному тлумаченню.

ПРАВОВІДНОСИНИ В ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

рядовий міліції, курсант 3-го курсу навчально-наукового інституту підготовки кадрів кримінальної міліції НАВС

Гандзій Ярославна Олександрівна

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент, начальник кафедри оперативно-розшукової діяльності та спеціальної техніки навчально-наукового інституту підготовки кадрів кримінальної міліції НАВС **Дерев'янюк П.В.**

Правовідносини – це врегульовані нормами права вольові суспільні відносини, що виражаються в конкретному зв'язку між правомочними і зобов'язаними суб'єктами – носіями суб'єктивних юридичних прав, обов'язків, повноважень і відповідальності – і забезпечуються державою.

Оперативно-розшукові правовідносини – це врегульовані законодавством про оперативно-розшукову діяльність та відомчими нормативно-правовими актами повноваження підрозділів та їх посадових осіб, що проводять ОРД, права і обов'язки осіб, які потрапили до її сфери, які виникають, розвиваються і припиняються у сфері оперативно-розшукової діяльності.

На даний час детальної розробки потребують питання про підстави виникнення, розвитку та припинення правовідносин у сфері ОРД та правовий статус їх учасників. Очевидно, що в ОРД відповідні служби, підрозділи та їх посадові особи мають законні повноваження щодо попередження, запобігання, припинення, виявлення, розкриття та розслідування злочинів, а також для того, щоб у визначених законодавством випадках обмежувати конституційні права та свободи людини. Однак їх діяльність не має виключно одностороннього характеру, оскільки у сфері цієї діяльності потрапляють громадяни, які так само мають певні права та обов'язки. Водночас доводиться констатувати, що в нормах Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» та